

Et par nissehistorier fra danske herregårde

*Gårdnissen hjælper med pasning af hestene.
Fra Olaus Magnus 3. bog ca. 1550.*

På loftet på Egeskov Slot ligger der en gammel figur, der fungerer som en "husnisse" eller stedets ånd. Sagnet siger, at hvis den ikke behandles med ærbødig respekt, og er den væk, når klokken slår 12, vil slottet styrke i grus den følgende julenat. Hver lillejuleaften skal han have mad og et frisk halmknippe at hvile på. Det er i øvrigt spået, at Egeskov Slot vil styrte i grus lillejuleaften, og derfor var nogle af de gamle herskaber ikke glade for at være hjemme i julen.

Herregården Gyldensteen er på samme vis spået til at styrte i grus julenat. Den gamle greve har oplevet uhyggelige ting ved juletid såsom kaminbrande og væltede træer på slotspladsen. Ved den nærtliggende landsby var der engang en mægtig kamp mellem nissen fra Æbelø og Gyldensteen-nissen, som havde været ovre på hinandens gårde for at stjæle havre til hestene. Al havren blev spildt, og ligegyldigt, hvad der sidenhen er sået på stedet, vokser der havre op.

Nørre Vosborg er Danmarks bedste nissegård. Her er de små fyre altid blevet behandlet særdeles godt og har derfor gjort folkene mange tjenester. Da et kalvehus således en kold vinter var føget inde, havde nisserne sørget for dyrene, så de var i bedste foderstand, da døren blev åbnet efter en uge.

Datteren fra Visborggård var hjemme på besøg med sin mand og deres spæde søn. De skulle sove i et tårnværelse, men ud på natten vågnede de ved, at der stod en lille grå mand, en nisse, ved vuggen og pegede mod loftet. Damen vækkede sin mand og fortalte om synet og turde ikke sove i værelset længere. Han slog det hen, med at det nok var noget, han havde drømt, og han lagde sig igen til at sove. Snart efter vågnede hun på ny, og der stod en grå skikkelse igen. Denne gang gik den lille familie i et andet kammer og sov, og næste dag var loftsbjælken faldet ned, der hvor vuggen stod.